

Atatürk Gibi Düşünmek

“KLİMİK’ten ve KLİMİK için Dersler”

Dr. Önder Ergönül

28 Mart 2018

Antalya

Sunum Planı

- Konunun önemi
- Neden Atatürk?
- Atatürk düşüncesi ne kadar özgün?
- Atatürk'ün bilime katkısı
- Ne yapılmalı, nasıl yapmalı?

Atatürk gibi Düşünmek

“herhangi bir sorun karşısında, çözümü
imkansız olduğu düşüncesiyle hemen
kestirmeden teslim olma eğiliminde olan, ne
yapıp edip bir çözüm üretmek için yaraticiliğini
zorlama zahmetine katlanmak istemeyen ruh
ve zihin tembeli kisilere söylenen, norveç diline
yerleşmiş eski bir deyim”

ekşi sözlük

Sunumun Temel Motivasyonu:

Biz Atatürk'ten Öğrendik

- Dernek olarak son 10 yılda yaşadıklarımızdan öğrenmek
- Yarınımızı görmek
- Türkiye'de bilimin ve mesleğimizin durumunu yükseltmek
 - Üniversitelerimiz
 - Yayınlarımız; katkılarımız

Yaşadıklarımızdan Öğrendiklerimiz

- Imkansız görünen bir noktadan hareket
- Doğru yolda yürümek
- Kararlı olmak
- Akılcı olmak
- İyimser olmak
- Bursa nutku
 - Gaflet ve delalet içinde olursa da...

Bu sunum kolektif bir çalışmanın ürünüdür. Sizlerin katkısıyla hazırlanmıştır

- Anma değil anlamak isteyenler
- Şekil ve şablonlar (gardrob) yerine özü görmek isteyenler
- Mustafa Kemal'in mücadelesini öncesiyle sonrasıyla tarih dizgesinde yerli yerine oturtmak isteyenler
- Aynı mücadeleyi, benzer duyguları, benzer tarihsel denklemleri günlük hayatında hissedenenler
- Sadece yakınmak değil değiştirmek isteyenler

Kişisel Tarihimde Mustafa Kemal'in Artan Etkisi

Anma

1980-1990

(Dünyada başka lider yok mu sanki?)

Anlama

1990-2000

(Ne kadar da haklıymış meğerse)

Hissetme

>2000

(Çok yakınız, aynı denklemin içindeyiz)

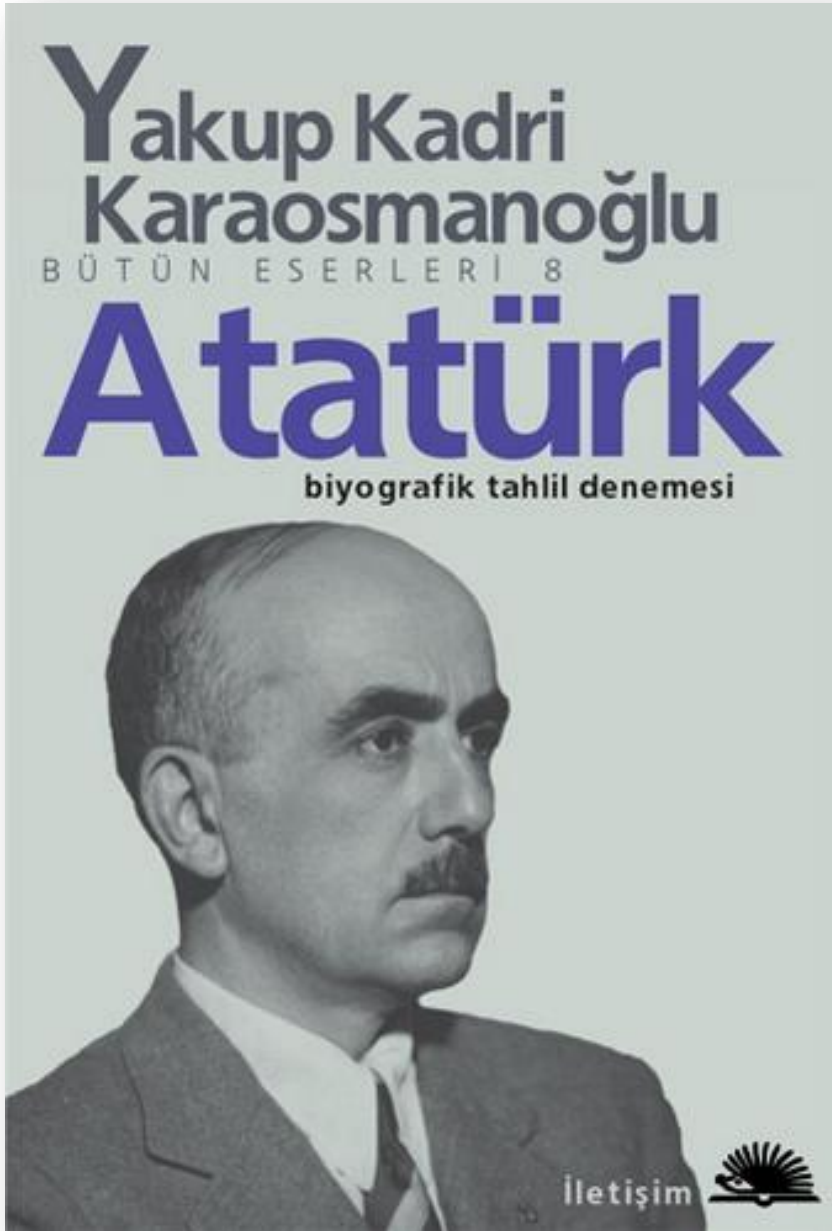
“Çağdaş uygarlığa sırt çevirmek
atatürkçülükse biz atatürkçü değiliz.

Hayatta en hakiki mürşit ilim değilse biz
atatürkçü değiliz.

Ulusal bağımsızlık başkalarının uydusu
halinde yaşamak anlamına geliyor ve
halkçılık ilkesi halkın bir mutlu azınlık
elinde cennet vaatleri ile ömrü billah
sömürülmesi sayılıyorsa biz atatürkçü
değiliz...”

Nadir Nadi, ben atatürkçü değilim,
cumhuriyet gazetesi
16 aralık 1965

Mustafa Kemal'i Nasıl Okumalı?

Atatürk olduktan sonraki etkisi yüzünden, kutsallaştırılarak değil!

O'nda anlatım bulan savaşın 10 yıl öncesi. Hatta Tanzimat ve Osmanlı'nın son dönemi çok iyi bilinmeli.

Niyazi Berkes, Atatürk ve Devrimler, YKY yayınları

What Most
People Think

What Successful
People Know

@douglaskarr

1918: İstanbul'da İngiliz Askerleri

Farklı Kılan Şey

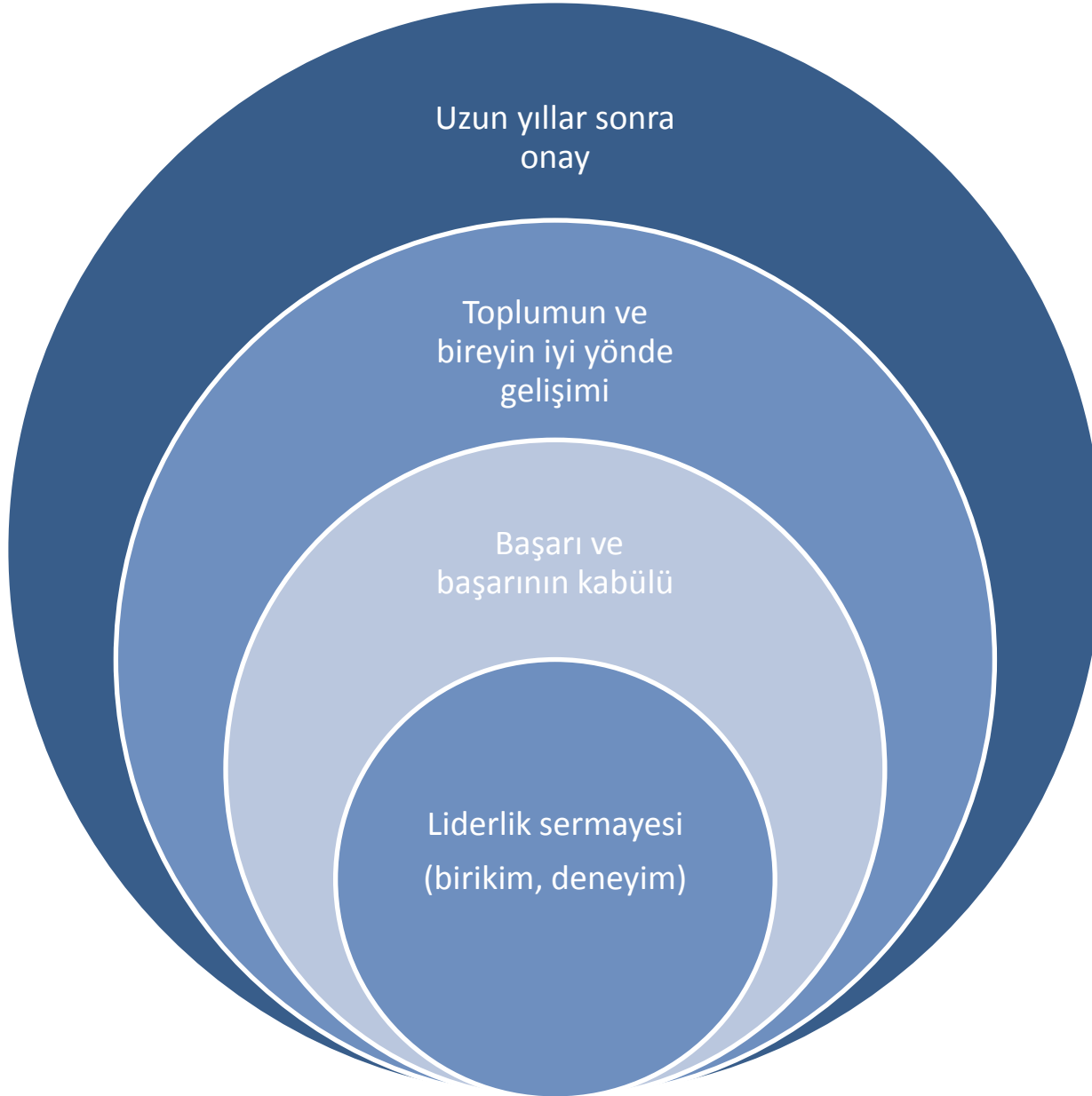
- Savaş kazanmak + toplumsal dönüşüm ve devrimler
- Hukuk devrimi (İlber Ortaylı)
- Eğitim: Kadın öğretmen
- Dil: Osmanlı döneminde de düşünüldü

Benzer liderler?

- Savaş kazananlar
 - Churchill
 - De Gaulle
- Kurucular
 - Lenin
 - Abraham Lincoln
 - Mao

Liderliğin Özellikleri

- Etki ve başarı olması gereken şartlar
 - Ama sadece amaçları koyup, bir ekiple başarıya ulaşmak demek değil.
 - Sadece halka yönelik parlak konuşmalar muhteşem iletişim becerileri değil.
- Toplumun refahı için özgün katkı
- İyi yönde değişim

"Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir."

Mustafa Kemal Atatürk

Dünyada Böyle Kaç Lider Var?

"Ben manevi miras olarak hiçbir doğma bırakmıyorum, mirasçılarım olmak isteyenler akıl ve bilimi izlesinler"

"Söylediklerim bilimle çelişirse, beni değil bilimi izlesinler" (Aslında Atatürk'e ait değil)

En hakiki Rehber İlimdir

Daha önce söyleyen var mı?

- Francis Bacon: 300 yıl önce
 - Felsefeci
 - Yeni organon: insanın gücü bilgisiyle ölçülür. Nedeni bilerseniz sonuca varabilirsiniz.
- Bu derece, modern bilim üzerine vurgu yapan siyasetçi yok
 - Türkiye'nin o koşullarda geri kalmışlığı

Başarının Yolu

- Niyazi Ahmet Banoğlu anlatıyor:
- Bir Amerikalı kadın gazeteci, Atatürk'e:
- "İşlerinizde nasıl başarılı oluyorsunuz ? " diye sormuş ve şu cevabı almıştı:
- "Ben bir işte nasıl başarılı olacağımı düşünmem. O işe neler engel olur, diye düşünürüm. Engelleri kaldırdım mı, iş zaten kendi kendine yürür."

H. Ataturk

GEOMETRİ

I. KISIM

§ I. ÇEŞİT ÇİZGİLER

9. **“Doğru çizgi,”** veya **“Doğru,”** bir noktadan diğer bir noktaya olan en kısa yoldur. İyice gerilmiş bir iplik, doğru çizgiyi güzelce anlatır.

10. **“Düzey,”** öyle bir yüzeye denir ki, onun üzerinde her yönde doğru çizgiler çizilebilir.

Misal : Bir kara tahtanın yüzeyi, bir düzeydir.

11. Hiç bir parçası düz olmayan yüzeye, **“Eğri yüzey,”** denir.

Misal : Bir yumurtanın yüzeyi gibi,

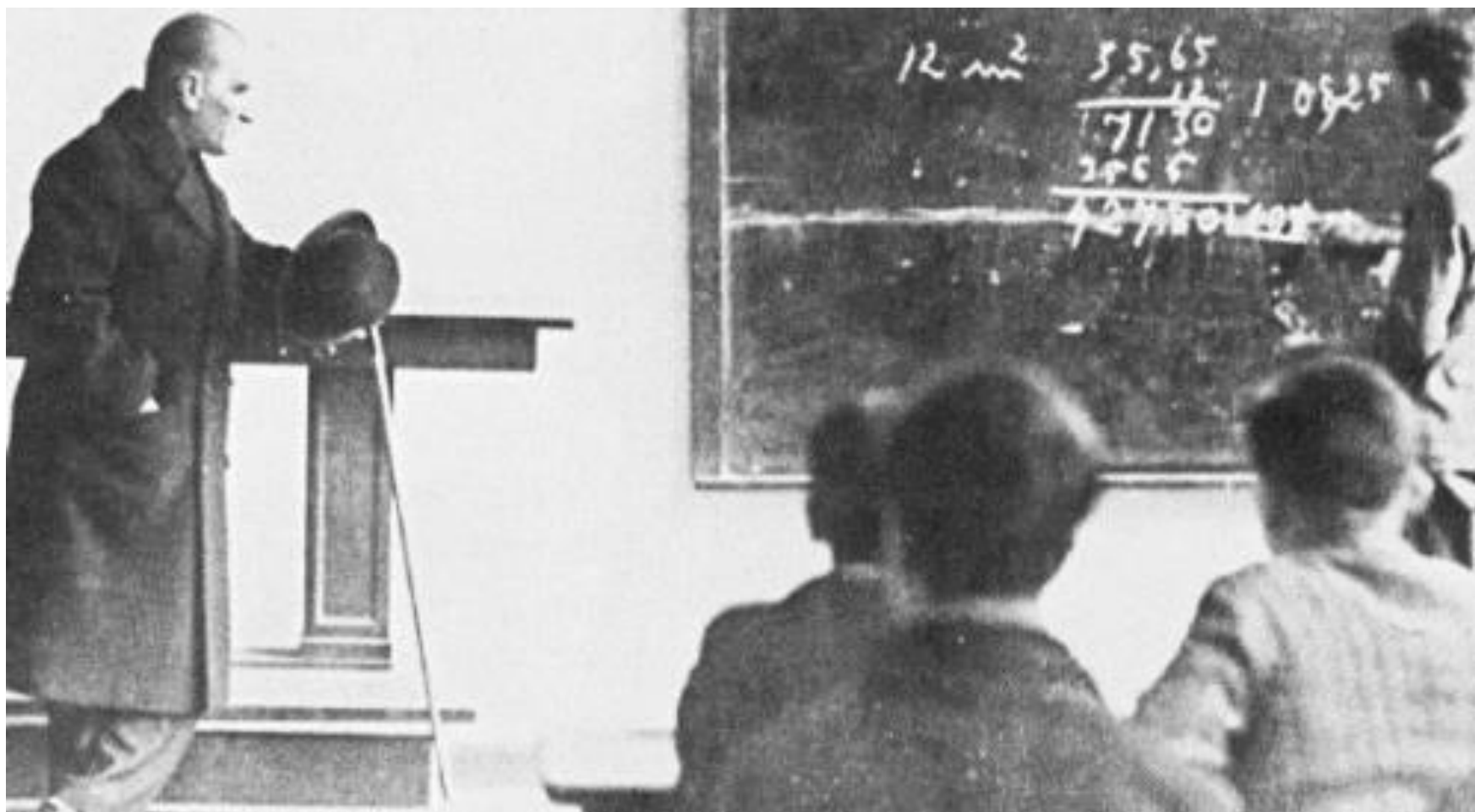
12. **“Kırık çizgi,”** bir çok doğru çizgilerin birleşmesidir.

13. **“Eğri çizgi,”** veya **“Eğri,”** hiç bir parçası doğru olmayan çizgidir.

Misal : Bir ipliği iki noktasından tutup gevşek bırakırsanız onun gösterdiği çizgi, eğri çizgidir.

14. Eğri çizgilerin en önemlisi **“Çember,”** dir.

§ II. ÇEMBER

1933 İstanbul Üniversitesi Reformu

- Yasa: İstanbul Darülfenun'u 1933'de kaldırılmıştır.
 - Hocalar Cumhuriyet'e ısınamıyorlar
 - Neden acaba?
 - 240 hocadan 157'si görevden alınıyor.
 - İlk kadroda 132 Türk, 42 yabancı: Hitler'den kaçanlar
- Dış raporlar: araştırma yapılmadığını belirtiyorlar
- 1 Ağustos 1933: İstanbul Üniversitesi kuruldu.
 - Reşit Galip
 - Araştırma alanında ilerlemesi başlıca amaç

Sitasyonun Önemi

Atatürk, 1931'de İstanbul'da Daru'l-Fünun'u son ziyaretinde bilim insanlarına soruyor:

“Türkiye’de ilim adamları arasında ecnebi müellifler tarafından site edilen kaç kişi ve kaç eser vardır?”

“Yabancı bilim insanları, Türk bilim insanlarının araştırmalarına kaç referans (sitasyon) verdiler?”

Halis Katkı

106

Erciyes Med J 2017; 39(3): 106-20 • DOI: 10.5152/etd.2017.16131

Turkey's "Genuine" Contribution to Medicine in the Current Century: Major Recent Decline

ORIGINAL
INVESTIGATION

Altan Onat

Türkiye adresli yayınlar

Türkiye'ye gelen Almanlar

- Başka nerelere gittiler?
 - Hangi ülkelere?
- 7 saat görüşme: 3 yerine 42 öğretim üyesi geliyor
- Türkçe öğrenmeleri isteniyor

Alman Hocalar Neden Ödüller Almadı, Yararlı oldular mı gerçekten?

- Almanlar kendi çalışmalarını devam ettirdiler
- İstanbul kaynaklı çalışmalar olmadı
 - Erdal İnönü
- İstanbul Üniversitesi dünya çapında olamadı.
- Yetenekli insanlar bulunamadı

Herkes söyleniyor!
Herkes yorum yapıyor! Yakınıyor!
Hep kaygı, hep kaygı, hep kaygı!

- Çevrenizdeki arkadaşlarınız hep söyleniyor, yakınıyorlar. Sizler de hem bu durumdan, hem de en yakınınızdaki arkadaşlarınızdan yakınıyorsunuz.
- “Şimdiye kadar filozoflar yakındılar, oysa....”
- Aslolan değiştirmektir!

Bilimsel Çalışmalarda En Önemli Eksiklerimiz

- Yaratıcı düşünme eksikliği
- Büyük düşünmemek
 - Kişilere takılmak
 - “Büyük resim”
- İşleri takip ve sonuçlandırmak
- yazmamak
 - Yazıyı bilimsel üretim sürecinin dışında görmek
 - Bazıları için apayrı bir yetenek
 - Rutin işlerden kaçanlar yazar
 - Biz yazamayız çünkü çok yoğunuz

Atatürk'ten Neler Öğrendik?

- İyi insan olmak
 - Yararlı olmak
- Mücadeleci olmak
 - Doğrulara inatçı
 - Israrcı
- Esneklik (resilience)
- Açık fikirli olmak
 - Şablonlarla düşünmemek
 - Olgu bazında düşünmek
- Büyük düşünmek

Büyük Düşünmek Ne Demektir?

- Yatay (horizontal)
 - Resmin bütünü görmek
 - Ufak şeylere takılıp kalmamak
- Dikey (vertikal)
 - İddialı olmak
 - Dünya çapında düşünmek
 - Sınırlarımızı yıkmak

Amerikan Klinik Arařtırmalar Derneği (ASCI, American Society of Clinical Investigation) ve Jön Türkler

- Kendilerini genç Türkler olarak isimlendiren dokuz kişi Washington'da 1909 yılında yapmışlar ve 20. Yüzyılın ilk yarısında Amerikan tıbbının öncüleri olmuşlar.
- 1924: Klinik Araştırmalar dergisinin çıkmaya başlamış, ye sayısı çok artmış.
- Jöntürkler toplantıları ABD'nin tıpta en çok ilgi toplayan ve en üst düzeydeki toplantısı olarak anılmış, her yıl yapılmış.
- Bu toplantılarda bilimdeki son gelişmeler ve kariyer fırsatları konuşulmuş, genç bilim insanlarının arkadaşlık kurmaları bu sayede olmuş, 1950'ler, 1960'lar ve 1970'ler boyunca Atlanta'ya kapalı kalmış. Ancak daha sonra çok sayıda uzmanlık alanı olması nedeniyle konular çeşitlenmiş.

Atatürk gibi düşünmenin
zamanı değil mi?

Neyin Zamanı?

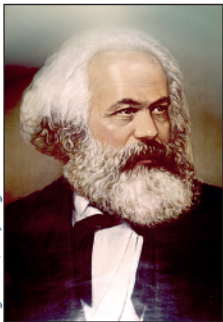
- Samimi, açık ve dürüst olmanın zamanıdır
 - Önümüzdeki dönem böyle olacaktır
 - Kumpaslar, Bizans-Osmanlı oyunları artık bitecektir
- Bilime güvenmenin zamanıdır
- Hurafelerden ve dedikodulardan sıyrılmanın zamanıdır
- Bilime ve bilim insanlarına değer verme zamanı geliyor, hazır olun.

2017: Lancet ve Nature'da Marx ve Bilim Vurguları

Comment

Offline: Medicine and Marx

Bogert Volke/Getty Images

Wim ink 2 ll/Getty Images

When President Xi Jinping addressed the 19th National Congress of the Communist Party of China last month, he spoke of "the scientific truth of Marxism-Leninism". Marxism (with Chinese characteristics), as President Xi went on to set out, is to be the foundation for a Healthy China. Who would dare today in the West to praise Karl Marx as the saviour of our wellbeing? Marx is long dead. He died physically on March 14, 1883. He died metaphysically in 1991, as the Soviet Union ebbed away into a newly independent Russian state. The Communist experiment had stuttered, faltered, and finally failed. It's legacy? As Michel Kazatchkine wrote in *The Lancet* last month, the health system in the Soviet era "rapidly deteriorated" in its later years, leading to "inadequate availability of medical drugs and technologies, poorly maintained facilities, worsening quality of health care, and falling life expectancy". But is it fair to consign Marx to the margins of the history of health? May 5, 2018, is the centenary of Marx's birth. It is a moment to reappraise Marx's contribution to medicine and to discover if his influence is quite as harmful as contemporary wisdom would suggest.

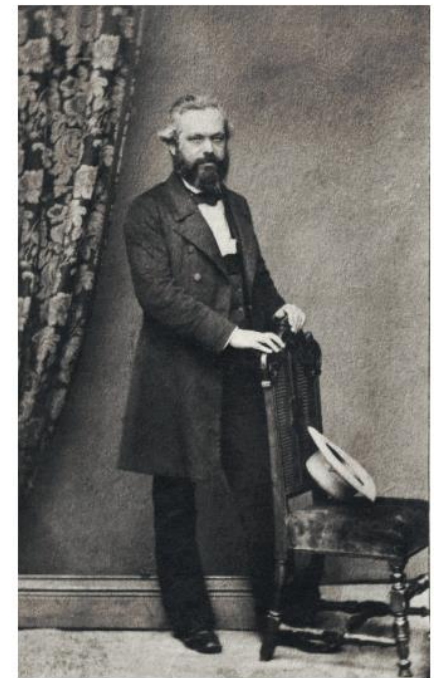
IN RETROSPECT Das Kapital

As the world is reshaped by another industrial revolution, Gareth Stedman Jones revisits Karl Marx's opus.

By the mid-nineteenth century across Europe, the scientific and technological shifts behind the Industrial Revolution were extracting a heavy social and political price. Reports surfaced of the poverty and ill-health of town-dwellers, overcrowding, child labour and oppressive factory conditions. This 'social question' prompted widespread anxiety. Meanwhile, censorship, repression, the continued rule of aristocracies and the exclusion of the working classes from suffrage ignited mounting political discontent.

Das Kapital
KARL MARX
Verlag von Otto
Meisner: 1867–94.

Observing, analysing and synthesizing these changes was the Rhineland economist Karl Marx (1818–83). He codified concepts of labour, trade and the global market to explosive effect in *Das Kapital*, the first volume of which was published 150 years ago. The book's impact on economics, politics and current affairs has been formidable, and aspects of Marx's thinking have permeated areas of scientific research as disparate as robotics and evolutionary theory. Industrial revolution and Marxism have been

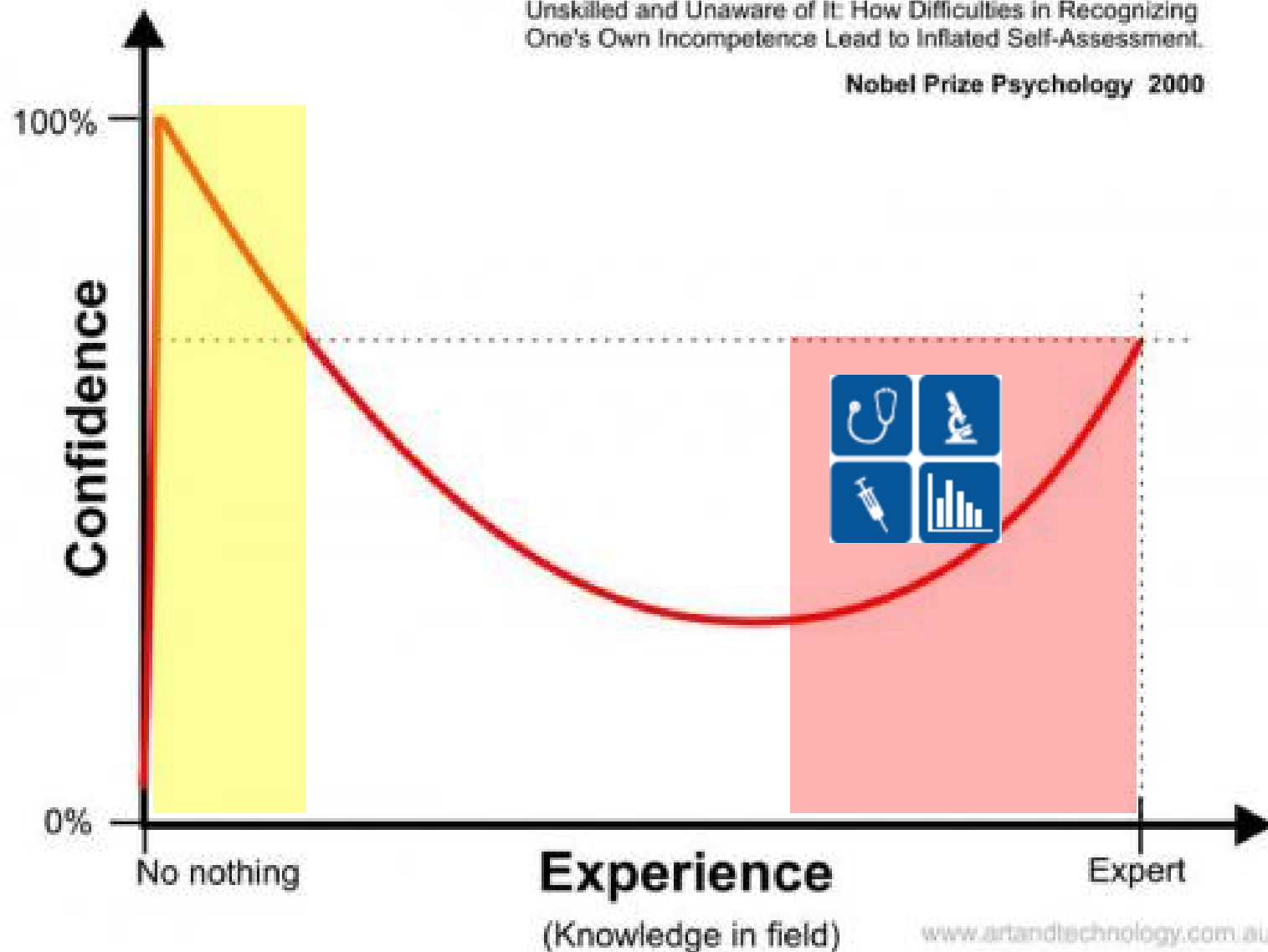

Karl Marx in the 1850s.

Dunning-Kruger Effect

Unskilled and Unaware of It: How Difficulties in Recognizing One's Own Incompetence Lead to Inflated Self-Assessment.

Nobel Prize Psychology 2000

Nasıl Bir Uzman Yetiştirmek İstiyoruz?

- Bilimsel gelişmeleri yakından takip eden
- Bilgiyi kullanabilen
- Bilgi üreten
- Öğrenmeye ve gelişmeye açık
- Diğer branşlar arasında özgüveni yüksek
 - Konulara hakim, bilgili
 - İletişimi yüksek

Yaptığımız İş ve Dünyaya Açılmak

Toplumun sadece küçük bir kesimi olan sağlık sektöründeyiz

- Sağlık sektörünün küçük bir kesimi olan enfeksiyon hastalıkları mensubuyuz
 - Enfeksiyon hastalıklarının belirli bir kesimiyiz.

İşini mükemmel yapan dünyaya açılır.

Atatürk benim kahramanım

Başarı Akademisi'nin inovasyon ve teknoloji törenine boynumda Cumhuriyet altını ile katıldım.

Sordular:

“Boynundaki nedir?” Cumhuriyet’in altını,
“Peki üzerindeki kim?” Cumhuriyet’in Atatürk’ü.

Atatürk benim kahramanım. Çünkü,

“Bir gün benim sözlerim bilimle ters düşerse bilimi seçin” diyor.

Öğrencilerime Atatürk’ü anlatıyorum ve onlara şu öğüdü veriyorum:

“Hiçbir şey çalışmadığında, Atatürk gibi düşünün.”

Kararlı ve Akılcı İyimserlik

Sen yolunda
yürü, bırak ne
derlerse desinler

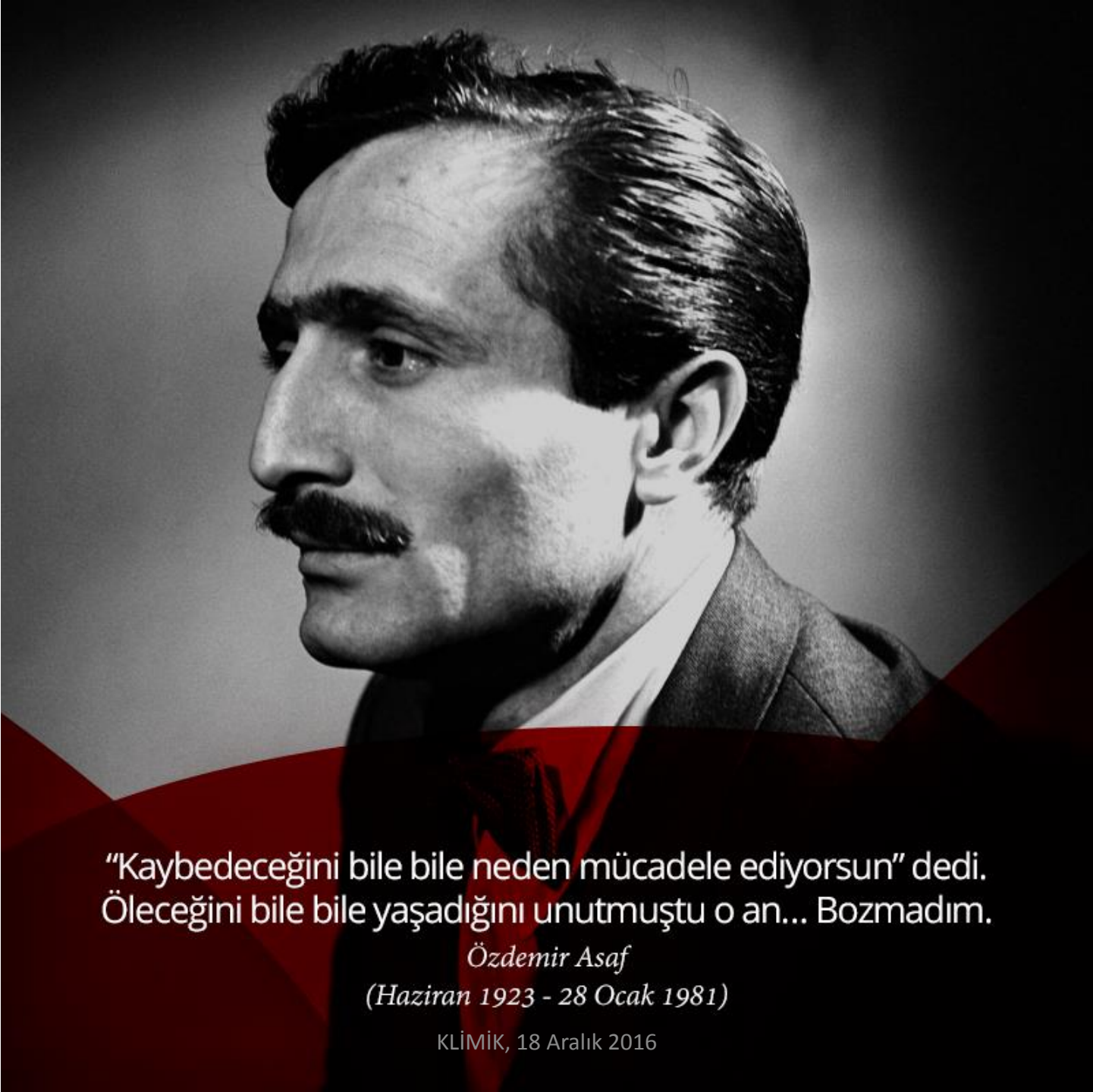
Segui il tuo
corso, lascia dir
la genti

Hayatta En
Hakiki Mürşit
İlimdir, Fendir.

En büyük
mirasımız!

En kötü koşullarda bile,
avantajlar, çözüm yolları
ve fırsatları görebilmek
için çaba

Krizler fırsatları doğurur

"Kaybedeceğini bile bile neden mücadele ediyorsun" dedi.
Öleceğini bile bile yaşadığını unutmuştu o an... Bozmadım.

Özdemir Asaf

(Haziran 1923 - 28 Ocak 1981)

KLİMİK, 18 Aralık 2016

Kaynaklar

1. Erdal İnönü, Sabancı konuşması
2. Falih Rıfkı Atay: Çankaya
3. Niyazi Berkes: Atatürk ve Devrimler
4. Yakup Kadri: Atatürk
5. Nutuk
6. Metin Özata, Atatürk ve Bilim

KLİMİK DERNEĞİ 30. YIL BİLDİRGESİ

Türkiye Cumhuriyeti, bağımsız, ulusun egemenliğine dayalı, insan haklarına saygılı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak kurulmuştur. Cumhuriyetimiz, kurulduğu günden itibaren bilimi rehber edinerek çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkma çabası içindedir.

Derneğimiz 30 yıldır, infeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji alanında ülkemizin sorunlarına çözüm getirmek, bu alanda evrensel düzeye ve standartlara ulaşmasını sağlamak ve yurttaşlarımızın sağlıklı biçimde yaşamlarını sürdürmesine katkıda bulunmak için uğraş vermektedir. Bu çabalar hep daha iyisini gerçekleştirmek amacıyla bundan sonra da sürecektir.

Klimik Derneği,

Cumhuriyetin Temel Değerleri

İnanç, etnik köken ve fikir farklılığına karşı eşit bireyler olarak bir arada yaşamamızı sağlayan Cumhuriyetin temel değerlerine içtenlikle sahip çıkar, onu yok etmeye yönelik faaliyet gösteren her türlü çete, örgüt, tarikat ve çıkar gruplarına karşı tavır alır.

Bilimsellik

Ülkemizin ve insanlığın gelişiminde temel yol gösterici olarak bilimi kabul eder.

Liyakat ve Yeterlilik

Uğraş verdiğimiz mesleki ve bilimsel alanda en ileri düzeye ulaşmak için, liyakat ve yeterliğe dayalı iş bölümünün sağlanması ve sürdürülmesini gözetir.

Etik Değerler

Mesleki ve bilimsel faaliyetlerde evrensel etik kuralları benimser ve yaşamın her alanında etik değerleri savunur.

Bağımsızlık

Her türlü güç ve çıkar odağından bağımsız, özgün bilimsel üretimi ve paylaşımı önemser, fikri hür, vicdani hür kuşakların yetişmesi için çalışır.

Cumhuriyetin Temel Değerleri

İnanç, etnik köken ve fikir farklılığına karşın eşit bireyler olarak bir arada yaşamamızı sağlayan Cumhuriyetin temel değerlerine içtenlikle sahip çıkar, onu yok etmeye yönelik faaliyet gösteren her türlü çete, örgüt, tarikat ve çıkar gruplarına karşı tavır alır.

Bilimsellik

Ülkemizin ve insanlığın gelişiminde temel yol gösterici olarak bilimi kabul eder.

Liyakat ve Yeterlilik

Uğraş verdiğimiz mesleksel ve bilimsel alanda en ileri düzeye ulaşmak için, liyakat ve yeterliğe dayalı iş bölümünün sağlanması ve sürdürülmesini gözetir.

Etik Değerler

Mesleksel ve bilimsel faaliyetlerde evrensel etik kuralları benimser ve yaşamın her alanında etik değerleri savunur.

Bağımsızlık

Her türlü güç ve çıkar odağından bağımsız, özgün bilimsel üretimi ve paylaşımı önemser, fıkri hür, vicdanı hür kuşakların yetişmesi için çalışır.

Teşekkür

KLİMİK Derneği Yönetim Kurulu üyeleri
KLİMİK Derneği çevresinde canla başla çalışanlar
ve tüm çalışma arkadaşlarım